

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 96. Quid addendum sit circa dolorem, si quis confiteatur sola venialia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

no dolore, confessio est invalida, licet utrobique negligatur aliquid merè internum. S. Th. intelligi debet de pœnitente, qui apud eundem Confessarium postea confitetur fictionem, hoc ipso enim censetur iterum sufficienter repetere suam confessionem: & in praxi pro securitate agendum est, ut in genere iterum se accuset de illis peccatis, secundùm dicenda n. 1216.

680. §. 4. Quando Sacramentum Pœnitentiæ fuit in validum, nunquam reviviscit, quia non extitit. E contra si fuit validum & informe, postea sublato obice reviviscit ad causandam gratiam, uti explicatum est in p. I. à n. 201. Ex per talem Confessionem quamvis informem satisfit præcepto Cōfessionis annuæ, nec postea est obligatio repetendi peccata in tali confessione explicata, sed tantùm omissa, uti suis locis dicetur.

681. Q. 96. *Quid addendum sit circa dolorem, si quis confiteatur sola venialia.* R. seqq. §. 1. Dolor sufficiens pro remissione venialium in Sacramento, debet esse honestus, verus, formalis, supernaturalis, sensibilis, & efficax respectu alicujus saltem venialis, uti constat ex dictis à n. 663. si cum proportione applicentur rationes ibi adductæ: unde licet non sit obligatio confitendi venialia, tamen si quis ea confiteatur, debet habere illa, quæ requirit valor & effectus hujus Sacramenti, *Aversa* q. 11. s. 1. *Dicast.* d. 6. dub. 15. *Dixi*, respectu alicujus saltem venialis, nam communis & certa sententia est, non esse opus, ut dolor se extendat ad omnia venialia, quorum aliquis sibi conscius est, cum enim non sit obligatio ea confitendi, sed possint al-

ter rem
num re
cur pœ
rem un
§. 2
1. Dilg
xit ad
dolore
Arr. d
esse cer
quia C
cramen
liorum
cere do
est opp
volunt
etuali
quoru
Prapof
probal
munit
dicta
mentu
rum ap
quame
665. s
apud
le, si
lium,
rentia
sed co
debet
Sacra
vissim
& con
ter

ter remitti, neque sint obex gratiæ, & possit unum remitti sine altero, planè nulla ratio est, cur pœnitens necessariò habere debeat dolorem universalem de omnibus.

§. 2. Rejiciendæ sunt sequentes opiniones : 682.

1. *Dilgaldilli* apud *Moyam* d. 5. q. 5. n. 3., qui dixit ad confessionem venialium nullum requiri dolorem : oppositum enim certum esse dicit *Arr.* d. 38. n. 9. *Leander* apud *Moyam* n. 20. dicit esse certissimum, & constat ex dictis hactenus, quia Concilia dicunt dolorem esse partem Sacramenti Pœnitentiæ. 2. *Zanardi, Tancredi* & aliorum apud *Moyam* n. 14., qui dixerunt sufficere dolorem virtualem, nam n. 666. ostensum est oppositum. 3. Eorum, qui dicunt sufficere voluntatem suscipiendi Sacramentum sine actuali affectu ad ista venialia, quæ confiteretur, quorum sententiam vocat non improbabilem *Prapof.*, & *Tamb.* De conf. l. 1. c. 3. §. 1. tuetur ut probabilem, sed meritò contradicunt alii communiter cum *Stoz* l. 1. p. 2. n. 73. quia secundum dicta n. 664. hæc voluntas suscipiendi Sacramentum non est re ipsâ dolor. 4. *Gran.* & aliorum apud *Moyam* nu. 1., qui putârunt sufficere quamcunque displicentiam, nam ex dictis num. 665. satis constat oppositum. 5. *Fabri Patavini* apud *Dicast.* n. 255., qui dixit non fore mortale, si quis confiteretur sine ullo dolore venialium, eò quòd non videatur esse gravis irreverentia frustrare Sacramentum in materia levi : sed contrà est, quia hic gravitas materiæ non debet desumi à materia confessionis, sed ab ipso Sacramento, cujus irritatio semper est res gravissima, uti rectè *Lugo* d. 14. n. 110. *Arr.* à n. 11. & constat ex dictis p. 1. n. 40.

683. §. 3. Sacramentum Pœnitentiæ potest habere valorem & effectum, quamvis dolor non extendat se ad omnia venialia, quæ quis confitetur, *Suar. Henriq. Valq. Hurt. Fagund. Lugo num. 118. Arr. d. 31. n. 53. Dian. p. 111. t. 5. R. 22. Dicast. n. 286. Moya q. 6. Stoz n. 66. Palav. n. 286. Bosio d. 7. l. 4. à n. 162. Sporer n. 96. contra Castrop. t. 23. p. 7. n. 14. & alios apud Suarez d. 20. l. 6. n. 7. qui dicunt per hoc peccari mortaliter, adeoque invalidari Sacramentum : quam opinionem Gonet d. 7. nu. 77. putat esse improbabilem, sed Dicast. n. 265. & Gormaz p. 1. nu. 487. dicunt esse satis probabilem. Ratio nostra est, quia cum non sit obligatio confitendi venialia, & possit unum per absolutionem remitti sine altero, etiam potest esse dispositio ad absolutionem unius & non alterius, ergo etiam poterit unum, de quo dolet, remitti sine altero, de quo non dolet, quamvis utrumque confiteatur. *Conf. 1. ex Haun. l. 4. n. 1000.*, nam ad veniam ab offenso impetrandam duo requiruntur & sufficiunt, primum est velle efficaciter illius amicitiam, alterum est efficaciter excludere illud, cujus veniam petimus, hæc autem possunt haberi, licet quis efficaciter non excludat omnia venialia, quæ confitetur, dummodo aliqua excludat, ergo. 2. ex *Palav. supra*; nam si hoc esset mortale, homines timorati merito dererrentur à confessione venialium: nam facile fit, ut interea sit aliquod, de quo efficaciter non doleant.*

684. *Obji. 1.* Peccatum, de quo non doles, est materia inepta absolutionis, sed materiam ineptam subjicere formæ Sacramenti est peccatum mortale, uti si quis hostiis triticeis consecran-

crandis misceat avenaceam, ergo peccatis, de quibus doles, miscere aliquod, de quo non doles, etiam est peccatum mortale. & minorem non esse universaliter veram, nam parum vini miscere aquæ pro Baptismo, item aliquot grana avenacea miscere tritico pro hostiis; esset ad summum veniale, uti rectè *Suar.* d. 22. l. 10. n. 8. *Lugo* supra. Admitto tamen fore mortale, inter triticeas hostias consecrandas miscere avenaceam, sed nego paritatem in peccato veniali, de quo non doles, mixto reliquis, de quibus doles. Disparitatem dat *Dicast.* n. 284. quod in consecratione tot physicè fiant Sacramenta, quot sunt hostiæ, unaquæque autem hostia est materia æquè gravis, quam prout physicè divisam afficit forma. E contra per absolutionem multorum peccatorum fit unicum Sacramentum, quod sufficienter salvatur in unico veniali. Disparitatem illam meliùs explicant *Suar.* supra & *Lugo* n. 121. quidquid contradicant *Arr.* à n. 56. & *Dicast.* à nu. 270. quia nempe verba consecrationis diriguntur ad materiam, quam absolutè determinant & demonstrant per *Tò hoc*, & de singulis hostiis dicunt esse corpus Christi, ergo si supponatur materia non vera nec apta fieri Corpus Christi, forma fit falsa. E contra verba absolutionis non diriguntur ad peccata, sed ad pœnitentem, & indirectè tantum ac in confuso attingunt peccata, dicendo, quantum in me est, remitto tibi peccata: quod manet verum, licèt ex indispositione pœnitentis aliquod peccatum non remittatur, dummodo causetur gratia, & peccatum, de quo dolet, remittatur. Aliam disparitatem dat *Gormaz* p. 1. à n. 489. quia hostia avenacea non opponitur

ad alium finem, nisi ut consecratur, hinc consecratio cadit super eam: è contra peccatum, de quo non dolet, non ideo in confessione dicitur, ut absolutio super illud cadat, sed dicitur vel ad humilitatem seu confusionem suam, vel ad manifestandam magis conscientiam, sicut etiam in confessione manifestari possunt habitus mali & propensiones inordinatæ, confessio enim etiam est ad regimen conscientia & ad securam vitam directionem, uti habet *Trid. sess. 14. De pœn. c. 8.* Unde intentio pœnitentis vel absolventis non est, ut absolutio cadat super tale veniale, sed tantum, ut cadat super ea, de quibus pœnitens dolet, uti notavit etiam *Art. num. 58.*

685. *Obji. 2.* Confitens peccatum, exercitè dicit se dolere de eo, & velle absolvi, ergo si non doleat, & consequenter nolit absolvi, mentitur, ergo irritat Sacramentum. *R. n. ant.* Illo tamen dissimulato, & dato, quòd mentiatur, mendacium est circa rem levem, & circa materiam liberam confessionis, ergo ad summum peccatur venialiter, nec ideo irritatur Sacramentum, dummodo maneat dolor de alio veniali. *Dixi*, dato, nam licet ille, qui confitetur veniale, expressè nolens dolere de illo, videatur leviter mentiri, tamen si in genere dolens saltem de gravioribus, in fine dicat, de his & omnibus peccatis meis doleo, non videtur mentiri, quia non vult aliud significare, nec aliter eum intelligit Confessarius, quàm quòd doleat de omnibus illis, à quibus nunc vult & potest absolvi: hinc,

686. *§. 4.* Quamvis confitearis multa venialia, ad valorem & fructum Sacramenti satis est, si doleat

doleas
quenti
gravid
pterea
apud
men a
meliùs
mò se
nialite
n. 55.

Qu
dicetu
venia

Q.
fession

f. 4.
De co

rer nu
alii p

inten
confe

vis ne
esse c

dub.
prob

confe
talis,

quan
ablu
vis in
& ad
talis,
se ad
ideo
Sacr

doleas & te accuses de uno graviore, vel de frequentia illorum, est enim specialis inhonestas in gravioribus vel in consuetudine eorum, & propterea potes dolere, *Lugo, Tancredi, Verric. Tamb.* apud *Moyam* q. 5. nu. 27. *Sporer* nu. 97. Si quis tamen advertat se non dolere de aliquo veniali, melius facit omittendo illius confessionem: imò secundum *Suar.* confitens illud peccat venialiter, quamvis oppositum videatur *Arriaga* n. 55.

Quale requiratur propositum circa venialia, 687. dicitur à n. 902. Quandonam autem dolor de venialibus censeatur revocari, dicitur à n. 715.

Q. 97. Quomodo dolor debeat se habere ad confessionem & absolutionem. R. §. 1. *Lugo* d. 14. s. 4. *Aversa* q. 11. s. 1. *Rogin.* l. 5. n. 54. *Tamb.* De confess. l. 1. c. 2. §. 3. *Gob. tr.* 6. nu. 155. *Sporer* nu. 288. *Moya* d. 5. q. 9. nu. 14. *Illf.* nu. 40. & alii putant non requiri, ut dolor sit elicitus ex intentione confitendi, sed satis esse, quòd per consequentem voluntatem eò referatur, quamvis non renovetur, quòd *Arr.* d. 37. n. 17. putat esse certum. E contra *Præpoj. Bonac. Dicast.* d. 6. dub. 13. aliique plurimi, teste *Stoz* l. 1. p. 2. n. 53. probabiliùs dicunt debere elici ex intentione confessionis, quia aliàs non est actio Sacramentalis, ergo non censebitur subjici formæ tanquam pars materialis & determinanda, sicuti ablutio facta sine intentione baptizandi, quamvis immediatè post referretur ad Baptismum, & adderetur forma, non esset actio Sacramentalis, nec pars Baptismi. Si dicas, ablutionem esse actionem Ministri, qui nomine Christi agit, ideoque specialiter debere poni ex intentione Sacramenti. *Contra* est, nam ad actionem suscipientis